

Sprawozdanie merytoryczne z działalności Stowarzyszenia „Eleuteria” za rok 2025

Nazwa: **Stowarzyszenie „Eleuteria”**
Adres siedziby: 00-154 Warszawa, ul. Dzielna 7
NR KRS: 0000110851, wpis z dnia 08.05.2002
REGON: 011948957

Organizacja Pożytku Publicznego, wpis do KRS z dnia 28.02.2006

Zarząd: Prezes Marek Wójcik
Wiceprezes Barbara Robaszkiewicz
Sekretarz Lidia Ziemnicka-Sutor

W roku 2025 Stowarzyszenie miało 33 członków.

Cele statutowe Stowarzyszenia:

Prowadzenie działalności społecznie użytecznej w obszarze ochrony zdrowia poprzez realizację zadań:

1. Ochrony i promocji zdrowia wobec osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w tym alkoholu
2. Pomocy rodzinom tych osób: medycznej, psychologicznej i socjalnej,
3. Przeciwdziałania patologiom społecznym i marginalizacji,
4. Działalności wspomagającej i współpracy z innymi podmiotami realizującymi podobne cele
5. Działalności edukacyjnej
6. Wspierania wolontariatu na rzecz tych osób

Misja Stowarzyszenia:

Wygrywamy wolność od uzależnienia, by każdy krok w naszym życiu zależał już tylko od nas.

Motto Stowarzyszenia:

**Zaczynając dzisiaj, tylko kierując się w przyszłość,
możesz pokonać przeszłość.**

Miejsce realizacji celów statutowych:

Stowarzyszenie „Eleuteria” NZOZ Centrum Zdrowia

00-154 Warszawa, ul. Dzielna 7.

Komórki organizacyjne NZOZ Centrum Zdrowia:

- 001** Poradnia Uzależnień dla Dorosłych Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych
- 002** Poradnia Promocji Zdrowia
- 003** Poradnia Leczenia Substytucyjnego
- 004** Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia
- 005** Poradnia Zdrowia Psychicznego

Placówka stażowa

Stowarzyszenie „Eleuteria” NZOZ Centrum Zdrowia posiada uprawnienia do prowadzenia staży klinicznych w ramach programu specjalistycznego szkolenia w dziedzinie terapii i rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków wydane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. W 2025 roku 4 osoby odbyły staż w Poradni Uzależnień dla Dorosłych Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych oraz 2 osoby w Poradni Leczenia Substytucyjnego.

Na realizację zadań statutowych w roku 2025 uzyskano środki z następujących źródeł:

1. Narodowy Fundusz Zdrowia:	5 280 504,84 PLN
2. Odpłatna działalność statutowa:	20 948,95 PLN
3. 1,5 % podatku dla OPP:	17 225,10 PLN
4. Składki członkowskie:	1 100,00 PLN
5. Dotacja KCPU	85 000,00 PLN
6. Prowadzenie staży klinicznych	3 400,00 PLN
7. Darowizny	1 070,00 PLN

Łączna kwota uzyskana na działalność Stowarzyszenia 5 409 248,89 PLN

Dla zapewnienia realizacji zadań statutowych w roku 2025 w Stowarzyszeniu pracowało:

- **3** lekarzy psychiatrów
- **8** specjalistów terapii uzależnień
- **7** pielęgniarek
- **2** asystentów medycznych
- **1** farmaceuta
- **1** pracownik socjalny
- **1** superwizor
- **1** opiekun klubu pacjenta
- **4** osoby pozostałego personelu – księgowość, administracja, rejestracja

W roku 2025 w Stowarzyszeniu pracowało łącznie **28** osób. Wielkość zatrudnienia pod względem rodzaju umowy w 2025 roku przedstawiała się następująco:

- umowy o pracę **19** osób
- umowy cywilno - prawne **5** osób
- samozatrudnienie **4** osoby

Wielkość zatrudnienia według wymiaru godzin pracy:

- w pełnym wymiarze godzin pracowało **16** osób

W Centrum Zdrowia w 2025 roku udzielono **9 175** porad, w tym:

- **2 787** porad lekarskich
- **6 038** porad specjalistów terapii uzależnień
- **350** porad pracownika socjalnego

W Centrum Zdrowia w roku 2025 zarejestrowano **1046** pacjentów, w tym:

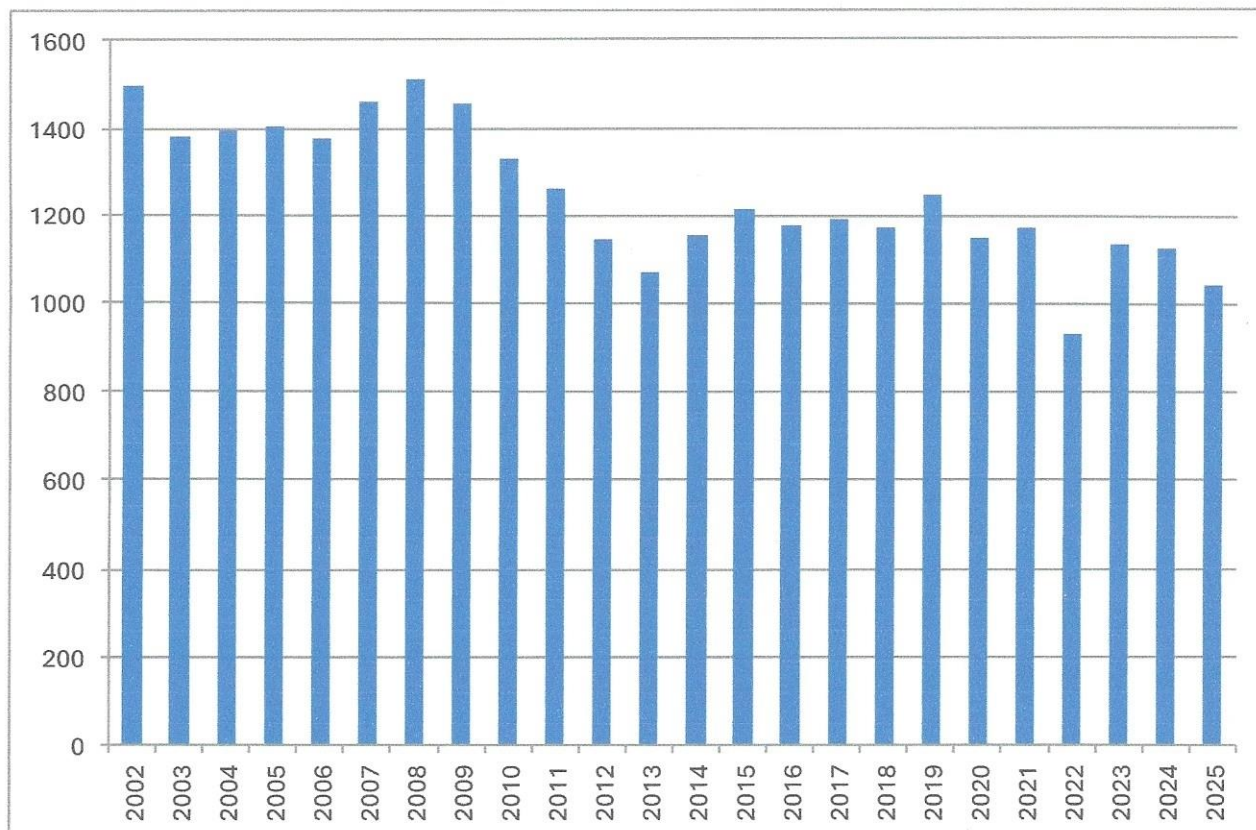
- **652** mężczyzn (62%)
- **394** kobiety (38%)

Ogółem w 2025 roku leczeniu poddano:

- **793** osoby uzależnione lub zagrożone uzależnieniem
- **253** osoby z pozostałymi rozpoznaniem

Poniższy wykres ilustruje zmienność liczby pacjentów na przestrzeni dwudziestu trzech lat. W ubiegłym roku liczba pacjentów pozostała na poziomie porównywalnym z rokiem 2024.

Zmiany trendu ilości zarejestrowanych pacjentów

Stowarzyszenie wypracowało w 2025 roku

- **118,5%** kontraktu zawartego z NFZ
- **119 %** w Poradni „Drug-Free” na kwotę 177 333,24 PLN
- **118 %** w Poradni Leczenia Substytucyjnego na kwotę 692 950,54 PLN

Łączna kwota wypracowanego kontraktu **5 738 691,78 PLN**

w tym:

- **1 129 532,24 PLN** w „Drug free”
- **4 609 159,54 PLN** w Poradni Leczenia Substytucyjnego
- Kwota nadwykonań **870 282,73 PLN**

Decyzją Prezesa NFZ płatnik zobowiązał się do wypłacenia 40% nadwykonań w kwocie **347 837,29 PLN** na mocy ugody pozasądowej. Stowarzyszenie nie wyraziło na to zgody. Wniosło o przedstawienie zaktualizowanej propozycji ugody uwzględniającej poziom finansowania świadczeń ponad kwotę zobowiązania na poziomie 60% tzn. **522 169,63 PLN**

Charakterystyka przyjęć pacjentów w NZOZ Centrum Zdrowia według rodzaju uzależnienia wygląda następująco:

F11 – w grupie uzależnionych od opiatów było **312** osób, co stanowi **29,9%** wszystkich pacjentów leczonych w Centrum Zdrowia. W tej grupie uzależnionych **74%** stanowili mężczyźni

F12 – w grupie uzależnionych od marihuany zarejestrowaliśmy **70** pacjentów, **6,7%** pacjentów Centrum. W tej grupie było **50** mężczyzn (**71%**)

F13 – w grupie uzależnionych od leków było **30** osób, tj. **2,9%** całej grupy, w tym **38%** stanowili mężczyźni

F14 - z rozpoznaniem uzależnienia od kokainy odnotowaliśmy **14** osób – **1,3%** całej grupy pacjentów. Mężczyźni stanowili **94%**

F15 - z rozpoznaniem uzależnienia od amfetaminy i innych substancji stymulujących odnotowaliśmy **45** osób – **4,3%** całej grupy pacjentów. Mężczyźni stanowili **92%**

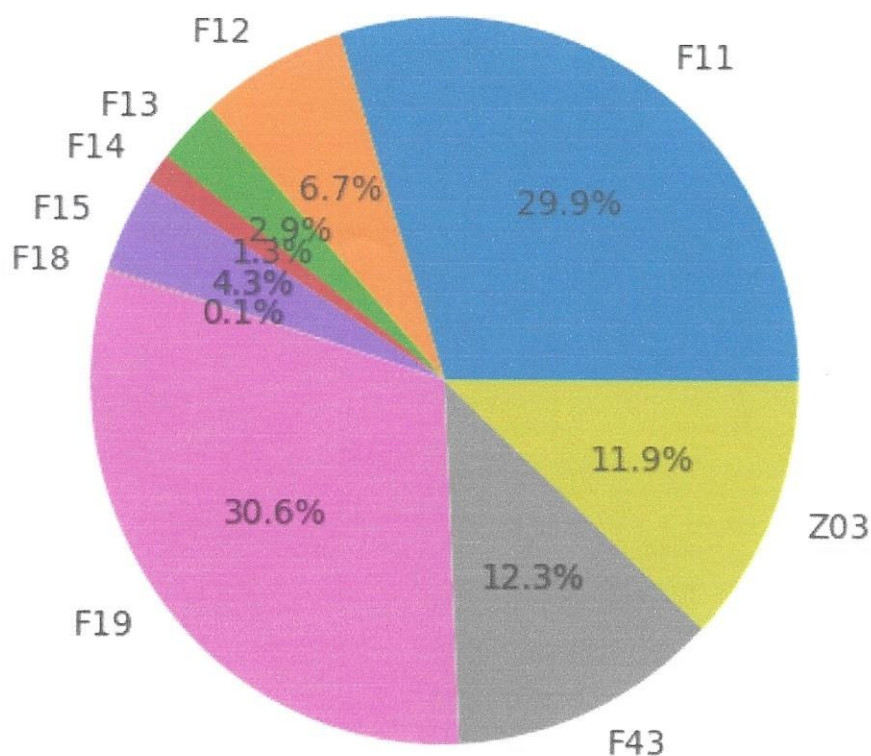
F18 - z rozpoznaniem uzależnienia od lotnych rozpuszczalników organicznych odnotowaliśmy **1** osobę

F19 – z uzależnieniem mieszanym zarejestrowano **320** osoby (**30,6%**). W tej grupie mężczyźni stanowili **79%**,

F43 – z tym problemem do Centrum Zdrowia zgłosiło się **129** osób. To rodziny i bliscy osób uzależnionych, stanowiący **12,3%** wszystkich pacjentów placówki. W tej grupie **82%** stanowiły kobiety

Z03 – obserwacja i podejrzenie o chorobę – **124** osoby, czyli **11,9%** wszystkich zgłaszających się pacjentów

Struktura pacjentów Centrum Zdrowia według rozpoznania

Organizacja realizacji zadań statutowych w NZOZ Centrum Zdrowia:

Komórka 001 Poradnia Uzależnień dla Dorosłych Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych

Ta komórka prowadzi leczenie osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, w tym uzależnień mieszanych (z udziałem alkoholu i leków), a także samych uzależnień lekowych - w systemie leczenia tzw. drug-free (tłum.: wolne od narkotyku).

Oznacza to, że założeniem centralnym jest abstynencja od substancji uzależniającej, a w ocenie postępów leczenia zdolność utrzymania abstynencji jest głównym kryterium szacunkowym. Pomocy udzielali certyfikowani specjaliści terapii uzależnień i lekarze psychiatry (lub w trakcie specjalizacji).

Formy realizacji to:

- wizyta diagnostyczna (udzielają: terapeuta, lekarz)
- porada kolejna (udziela: lekarz)
- sesja terapii indywidualnej (udziela: terapeuta)
- sesja terapii grupowej (udziela: terapeuta, lekarz)
- sesja terapii rodzin (udziela: terapeuta)
- porady socjalne (udziela: pracownik socjalny)

Okres oczekiwania na pierwszą wizytę w tej komórce organizacyjnej wynosił średnio 1 miesiąc dla pacjentów pierwszorazowych. Wizyty kolejne umawiane były w miarę możliwości na bieżąco tak, by zapewnić merytoryczny ciąg pracy terapeutów i lekarzy. Średnia częstotliwość wizyt wynosiła 1 x na 2 tygodnie dla wizyt terapeutycznych i 1 x w miesiącu dla porad lekarskich.

Podstawowe podejście terapeutyczne stosowane w komórce 001 to model kognitywno-behawioralny, uznany powszechnie za najskuteczniejszy w leczeniu uzależnień, dodatkowo model systemowy i terapia schematów.

Grupy psychoedukacyjne i terapeutyczne w tej Poradni w sposób plastyczny dopasowywane były do potrzeb bieżących. Częstotliwość grup jest stała i standardowo odbywają się one 1 x w tygodniu po 2 godziny. Grupy o znikomej frekwencji pacjentów są likwidowane, a tworzone są grupy tematyczne najbardziej odpowiadające pacjentom w danym okresie. Pozwala to na optymalizację oddziaływań terapeutycznych i zwiększenie poziomu satysfakcji odbiorców.

Grupy tematyczne funkcjonujące w 2025 roku to:

dla osób uzależnionych

- grupa edukacyjno-motywacyjna – **130** uczestników
- grupa zapobiegania nawrotom – **55** uczestników
- trening umiejętności społecznych dla osób z podwójną diagnozą – **7** uczestników
- grupa terapeutyczna „Poza Schemat” – **12** uczestników

dla rodzin i bliskich osób uzależnionych:

- grupa psychoedukacyjna i wsparcia - **77** uczestników
- grupa terapeutyczna rozwoju osobistego i duchowego – **19** uczestników
- grupa terapeutyczna dla rodzin i bliskich osób uzależnionych – **12** uczestników

Ważnym wsparciem oddziaływań terapeutyczno - medycznych był udział pracownika socjalnego, zatrudnianego przez Stowarzyszenie. Porady socjalne (**209** porad), dotyczyły pomocy materialnej, uregulowania zadłużeń, umorzenia należności czynszowych, uzyskania lokalu socjalnego, egzekucji komorniczych,

uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, orzecznictwa o niepełnosprawności, uzyskania pomocy z Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie świadczenia zasiłku stałego, świadczeń rentowych, pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia, uzyskania pomocy w sprawach sądowego zobowiązania do leczenia, odroczenia kary pozbawienia wolności, wnioskowania o obrońcę z urzędu, wsparcia po opuszczeniu Zakładu Karnego, egzekucji alimentów czy sprawowania władzy rodzicielskiej.

Pomoc pracownika socjalnego ma bezpośrednie przełożenie na efekty terapii w myśl prostej zasady, że nierozwiązane sprawy bytowe nie pozwolą nikomu czuć się dobrze, bez względu na siłę sprawczą wszystkich innych form pomocy.

Komórka 002 Poradnia Promocji Zdrowia

W ramach działalności tej komórki Stowarzyszenie prowadzi Klub Pacjenta dla osób leczonych w programie substytucyjnym. Pełni on funkcję centrum promocji zdrowego stylu życia, rozwoju zainteresowań, kreatywnej reintegracji i readaptacji społecznej, kształtowania prospołecznych postaw, alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

- W klubie jest biblioteka wyposażona w ponad 500 książek, komputery z dostępem do Internetu. Prowadzone są dyskusje na temat filmów, książek, nauka obsługi komputera, programów użytkowych Word, Excel, Photoshop, Power Point, nauka umiejętności zdobywania wiedzy przez Internet, oferowana jest pomoc w poszukiwaniu pracy, aplikowanie o pracę (nauka pisania CV, listu motywacyjnego)
- W klubie jest kąpielisko dla małych dzieci, organizowane były także uroczystości świąteczne dla pacjentów – Wielkanoc i Wigilia Bożego Narodzenia.
- W roku 2025, w okresie od stycznia do grudnia odbyło się 46 spotkań w ramach Warsztatów Rozwoju Zainteresowań. W warsztatach uczestniczyło 24 pacjentów. Najważniejszym celem warsztatów było uczenie się przez pacjentów alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz rozwijanie pozytywnych cech charakteru np. cierpliwości i zaangażowania, ćwiczenie umiejętności interpersonalnych i radzenia sobie z emocjami, zdrowej rywalizacji.
- Podczas warsztatów pacjenci wzięli udział w zajęciach: modelarskich, muzycznych – gra na gitarze i bębnach, plastycznych – zdobienie techniką decoupage, grania w gry planszowe i zręcznościowe.
- W ramach warsztatów prowadzone były zajęcia fotograficzne (Koło Foto Carpe Diem). Zostały przygotowane autorskie wystawy dwójga uczestników warsztatów: wystawa zdjęć podróźniczych oraz wystawa prac pacjenta, który tworzy za pomocą różnych technik – rysunek, fotografia, kolaż i współpraca z AI

Komórka 003 Poradnia Leczenia Substytucyjnego

Ta komórka kontynuowała rozpoczęte w 2007 roku podejście systemowe do leczenia osób uzależnionych od opioidowych środków odurzających. W roku 2025 programem leczenia substytucyjnego objęto łącznie **302** osoby (78 kobiet i 224 mężczyzn), w wieku 18-72 lat (średnia wieku 36 lat).

Należy zwrócić uwagę na zmieniający się profil uzależnień opioidowych. Obecnie heroina wypierana jest systematycznie przez opioidowe leki przeciwbólowe, po które sięgają teraz użytkownicy tej grupy substancji odurzających. Te leki to tramadol, kodeina, morfina, oksykodon i fentanyl. Szczególnie niepokoi stały wzrost udziału tramadolu i oksykodonu, po które sięgają szczególnie osoby młode, i często jest to ich pierwszy w życiu narkotyk. Obecnie przy liczbie około 250 pacjentów w leczeniu substytucyjnym mamy 65 osób nadużywających oksykodon i 45 tramadol.

Głównym środkiem substytucyjnym używanym w 2025 roku był **Metadon**. Leczone nim łącznie **163** osoby (w tym 36 kobiet), w dawkach o rozpiętości od 7 do 160 mg na dobę, średnio 77 mg. 50% pacjentów otrzymywało dawki w przedziale 50-100 mg.

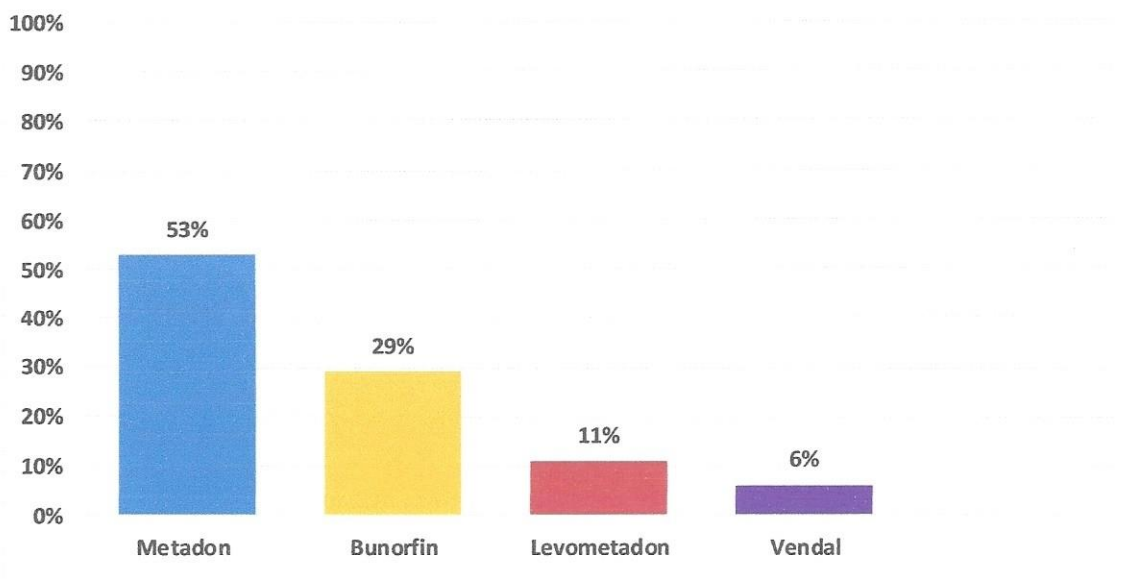
Bunorfin przyjmowało **87** pacjentów (w tym 35 kobiet), w dawkach od 0,5 do 24 mg, średnio 10 mg na dobę. 50% pacjentów otrzymywało dawki w przedziale 6-12 mg.

Levometadon przyjmowało **34** pacjentów (w tym 4 kobiety) w dawkach o rozpiętości od 15 do 80 mg, średnio 49 mg. 50% pacjentów otrzymywało dawki w zakresie 30-65 mg

Kolejnym środkiem była morfina o przedłużonym uwalnianiu (**Vendal Retard**), którą leczono **18** pacjentów (w tym 3 kobiety), w dawkach od 90 do 1200 mg, średnio 554 mg na dobę. 50% pacjentów otrzymywało dawki w zakresie 300-800 mg.

Taka różnorodność dostępnych preparatów zapewnia optymalizację i personalizację leczenia substytucyjnego, co pozwala zarówno utrzymać wysoki poziom retencji w leczeniu, jak i otwiera możliwości oddziaływania na obszary nie przewidywane oryginalnie w uznanych powszechnie założeniach leczenia, jak uzależnienie mieszane czy zaburzenia psychiczne, ze szczególnym wskazaniem na depresję.

Przyjmowany substytut

Formy realizacji zadań w komórce leczenia substytucyjnego (oprócz wydawania substytutu) to:

- wizyta diagnostyczna (udzielają: terapeuta, lekarz)
- porada kolejna (udziela: lekarz)
- sesja terapii indywidualnej (udziela: terapeuta)
- sesja terapii grupowej (udziela: terapeuta, lekarz)
- sesja terapii rodzin (udziela: terapeuta)
- porady socjalne (udziela: pracownik socjalny)

Grupy tematyczne funkcjonujące w 2025 roku to:

dla osób uzależnionych

- grupa psychoedukacyjna i zapobiegania nawrotom prowadzona przez lekarza psychiatrę – kierownika Poradni Leczenia Substytucyjnego – **61** uczestników
- grupa terapeutyczna „Świat moim lustrem” – **11** uczestników
- art-terapia - Warsztaty Rozwoju Zainteresowań – **24** uczestników

Pracownik socjalny udzielił **141** porad dla 61 osób w tym 32 to osoby uzależnione i 29 z rozpoznaniem F43

Dodatkowo zorganizowano turnus rehabilitacyjny dla **30** uczestników w Ośrodku Wypoczynkowym na Pojezierzu Kociewskim.

Placówka nie limitowała dostępności do leczenia w tej komórce. Zapewniło to ciągłość oferty i brak kolejki oczekujących do tej formy leczenia przez cały rok. Średnio do programu zgłaszały się 1- 4 osoby miesięcznie.

Na dzień 31 grudnia 2025 w Programie Substytucyjnym leczono **255** pacjentów. W porównaniu do roku 2024 ilość pacjentów Poradni Leczenia Substytucyjnego nieznacznie się zwiększyła.

Pacjenci Poradni Leczenia Substytucyjnego korzystali z szerokiego dostępu do porad lekarza psychiatry, terapii indywidualnej i grupowej, pomocy pracownika socjalnego oraz oferty twórczej resocjalizacji w Klubie Pacjenta.

Lekarz psychiatra i specjaliści terapii uzależnień byli dostępni od poniedziałku do piątku. W praktyce każdy pacjent miał łatwy dostęp do terapeuty prowadzącego, co przy dużej dynamice zmian w chorobie uzależnienia wydaje się być optymalną formą postępowania. W Poradni Leczenia Substytucyjnego w 2025 roku świadczeń udzielało trzech specjalistów terapii uzależnień, a dodatkowo pozostali terapeuci Centrum Zdrowia, którzy byli dostępni w razie nagłej potrzeby.

Poziom łamania abstynencji w trakcie leczenia kontrolowano wykonując **3045** testów.

128 testów na morfinę/opiaty (4,2%) wykazało wynik pozytywny

Wszystkich testów dodatnich (z wyłączeniem testów przy kwalifikacji) zanotowano łącznie **289** (9,4%).

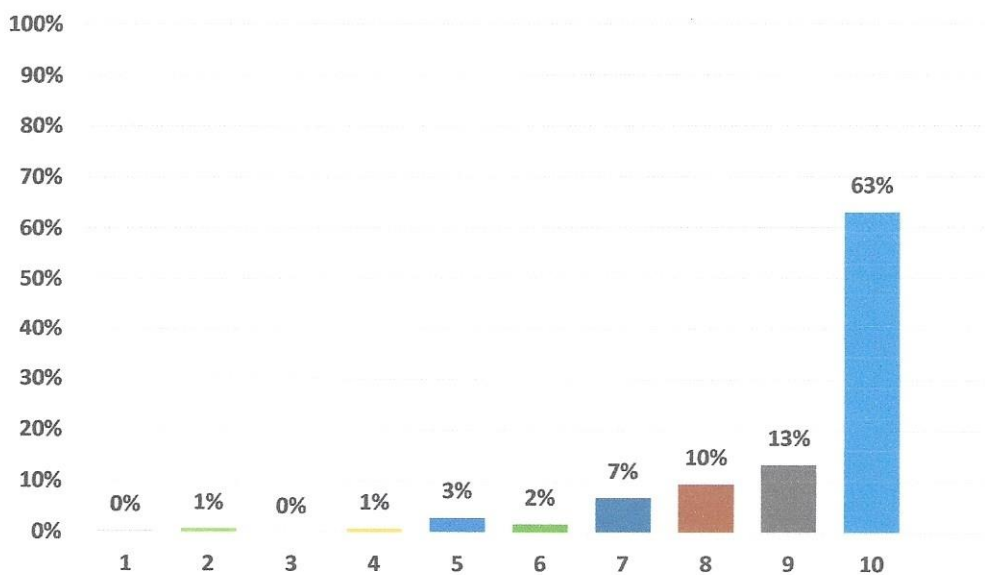
Dobre wyniki osiągnął program we wskaźnikach redukcji przestępczości, podjęcia edukacji oraz pracy. Na podkreślenie zasługuje fakt, że aż **60%** pacjentów deklaruje aktywność zawodową (własna działalność gospodarcza, umowa o pracę, umowa zlecenia lub o dzieło). Karalność podczas leczenia wyniosła **10%**.

3 osoby zmarły (1 % ogółu leczonych substytucyjnie).

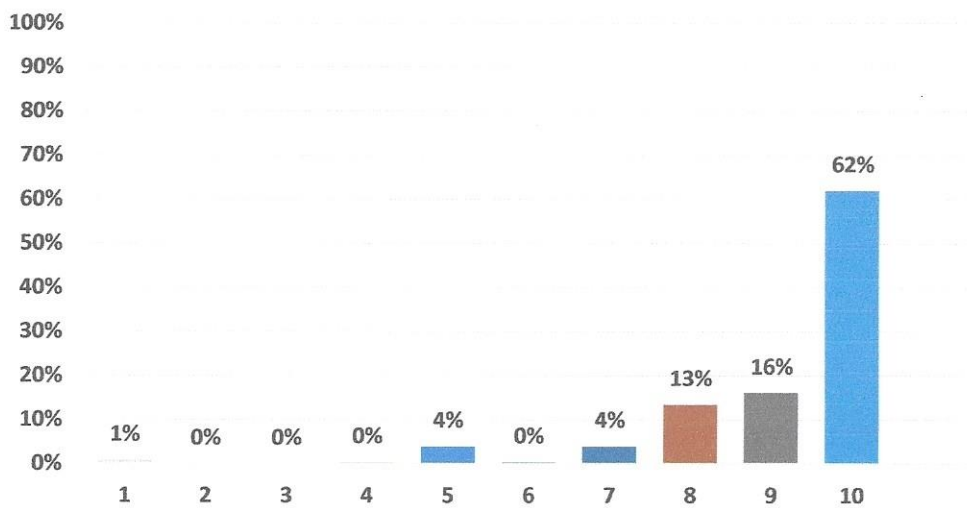
Anonimową ankietą zbadano poziom satysfakcji pacjentów z uczestnictwa w programie leczenia substytucyjnego. Grupę **229** pacjentów programu zapytano o ocenę poziomu zadowolenia z tej formy leczenia w skali od 1 do 10.

Wyniki kształtują się następująco:

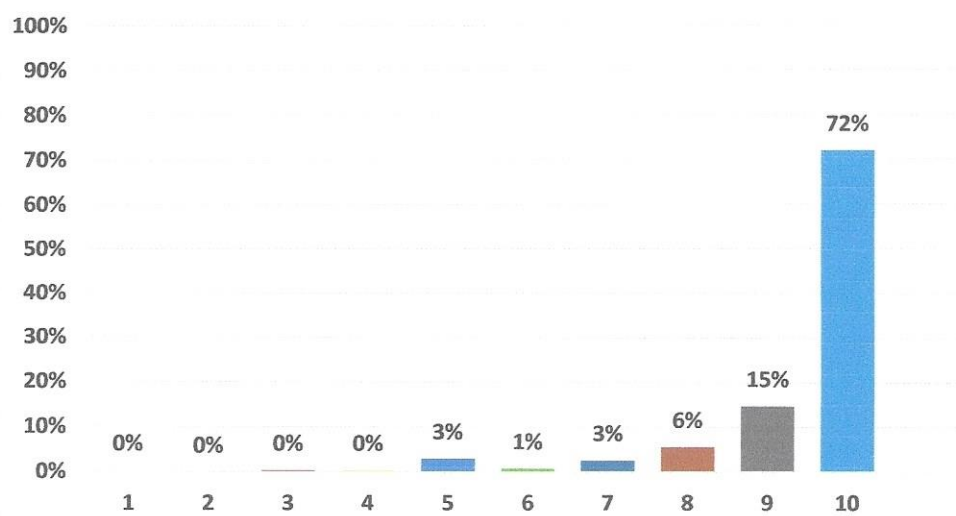
Ocena zasad wydawania leków substytucyjnych

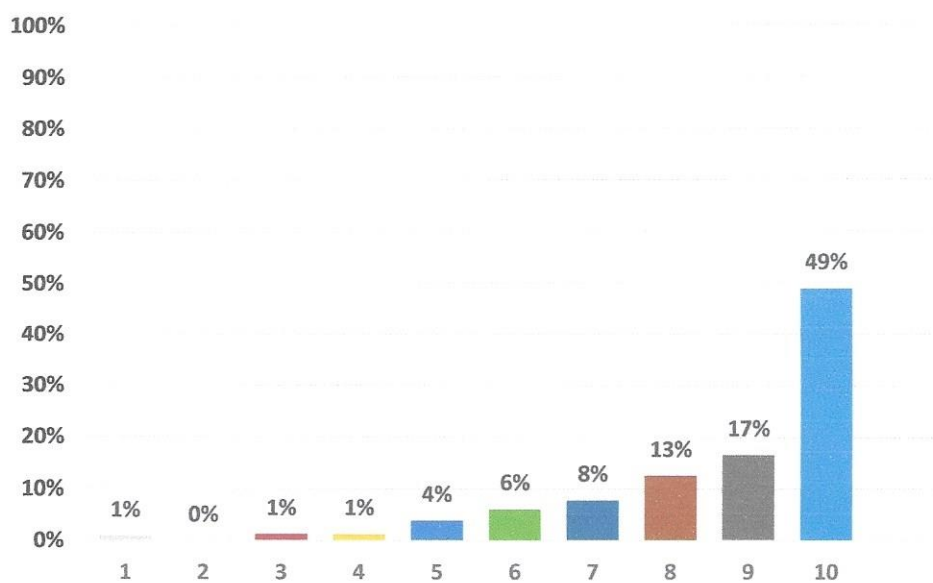
Zadowolenie z możliwości leczenia różnymi lekami substytucyjnymi

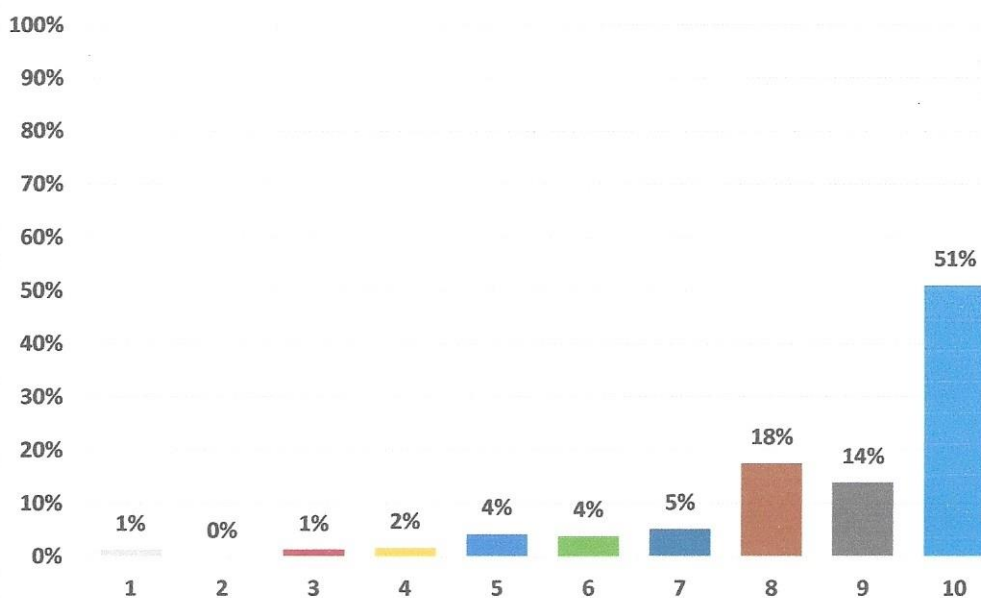
Ocena opieki w punkcie wydawania leków substytucyjnych

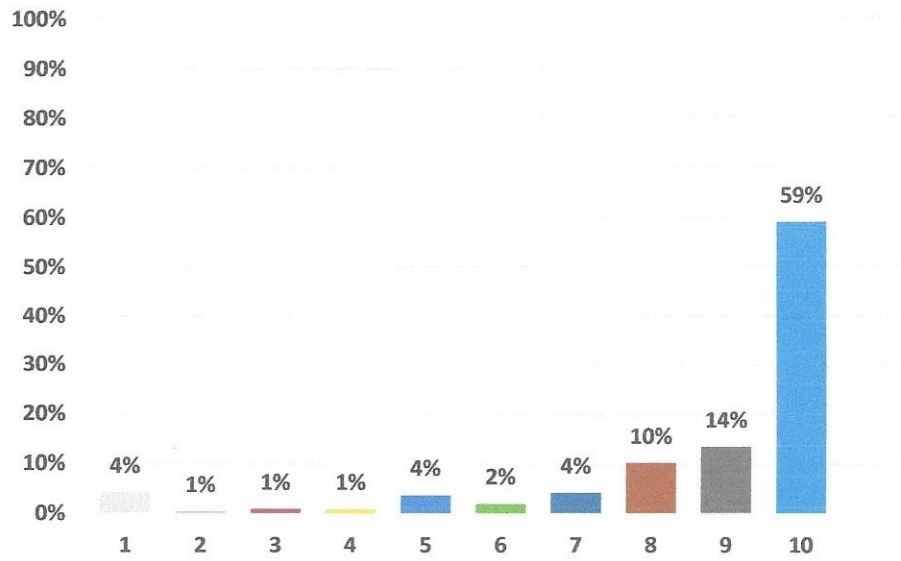
Ocena pomocy lekarza

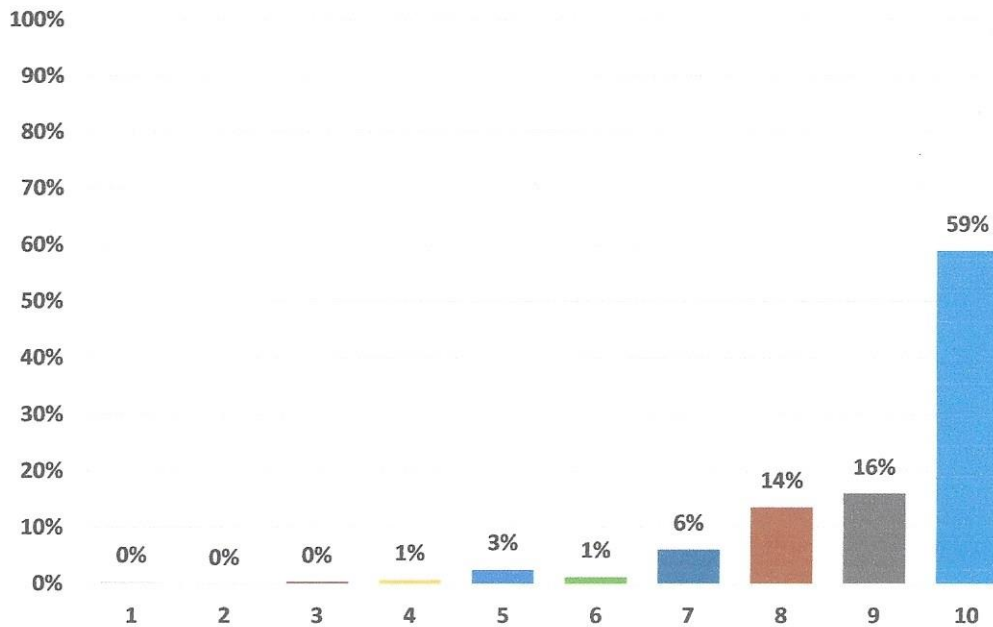
Ocena pomocy terapeuty

Ocena pomocy pracownika socjalnego

Ogólny poziom zadowolenia z leczenia

Odpłatna działalność statutowa

1. W Projekcie „Leczenie Drug-Free” udzielono **79** świadczeń, w tym:

- 1 porada diagnostyczna lekarza psychiatry
- 54 porady receptowe lekarza psychiatry
- 12 porad kolejnych lekarza psychiatry
- 1 porada diagnostyczna specjalisty terapii uzależnień
- 11 sesji indywidualnych specjalisty terapii uzależnień

W roku 2025 wpływy z działalności odpłatnej w ramach tego projektu wyniosły **11 556,75 PLN.**

2. Z oferty leczenia w Projekcie „Leczenie Substytucyjne” skorzystało **12** pacjentów, środki uzyskane w tym projekcie wyniosły **9 392,20 PLN.**

Łącznie z odpłatnej działalności statutowej (wliczając ksero, zaświadczenia oraz testy) uzyskano kwotę **20 948,95**

Podsumowanie wykonania planu założonego na rok 2025

- Dzięki plastycznej, dostosowanej do okoliczności organizacji pracy zespołu Stowarzyszenie wywiązało się ze swoich działań statutowych. Pacjenci przez cały czas mieli zapewniony niezbędny dostęp do lekarza i terapeuty.
- Program leczenia substytucyjnego zapewnił codzienną obsługę swoich pacjentów.
- Centrum Zdrowia poza wywiązaniem się z umowy z płatnikiem wypracowało usługi ponad kontraktowe na poziomie 118,5%
- Zrealizowany został program „Kreatywna reintegracja i readaptacja osób uzależnionych będących w terapii substytucyjnej oraz rodzin i bliskich” w tym turnus rehabilitacyjny dla 30 pacjentów.
- Utworzona została nowa strona internetowa we współpracy z firmą PROADAX
- W związku z brakiem konkursów ofert proponowanych przez płatnika w dalszym ciągu nie udało się zakontraktować Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Poradni Zdrowia Psychicznego.

Plany na 2026 rok

1. Wznowienie prób zakontraktowania u płatnika (NFZ) Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Poradni Zdrowia Psychicznego. (w razie udostępnienia konkursu ofert przez płatnika).
2. Podjęcie próby zwiększenia wartości kontraktu w Poradni Leczenia Substytucyjnego do kwoty **500 000,00 PLN/** miesięcznie oraz w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych do kwoty **100 000,00 PLN/** miesięcznie.
3. Utrzymanie stałego dostępu do usług Centrum Zdrowia z dopuszczeniem wykonania usług ponad zakontraktowany limit do **150%**.
4. Rozwój statutowej działalności odpłatnej.
5. Dbłość o rozwój merytoryczny pracowników Centrum Zdrowia poprzez finansowanie szkoleń i udziału w konferencjach naukowych, utrzymywanie standardów leczenia zgodnych z najnowszą wiedzą w obsługiwanych dziedzinach.
6. Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla profesjonalistów w zakresie leczenia uzależnień – w tym staży kierunkowych dla terapeutów w zakresie leczenia substytucyjnego.

Prezes Stowarzyszenia Eleuteria

Marek Wójcik